

dosar nr. 2ra-1585/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător: (T. Avasiloaie)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Arcadie Mistrean,
reprezentat de avocatul Oleg Bondarenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile
Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Arcadie Mistrean, ca neîntemeiat și s-a menținut
hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 29 aprilie 2015 Vasile Scutaru, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei în sumă de
80000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vasile Scutaru, a invocat că la
27 decembrie 2011 i-a acordat cu titlu de împrumut lui Arcadie Mistrean suma de
105500 lei. Faptul acordării împrumutului se confirmă prin recipisa scrisă personal
de pârât. Scopul împrumutului a fost dezvoltarea afacerii pe care o are.

Reclamantul Vasile Scutaru a relatat că conform acordului stabilit,
împrumutul urma să fie restituit în mărime deplină la 01 mai 2012. Contrar
obligațiilor asumate, datoria nu a fost restituită de către pârât până la momentul
actual. La data de 24 aprilie 2015 a fost restituită doar suma de 20 500 lei.

Reclamantul Vasile Scutaru a indicat că pârâtul nu neagă existența datoriei și
nu refuză să o achite, dar nu întreprinde măsuri eficiente pentru a o achita. Mai
mult ca atât, în ultimul timp a început să-l evite, nerăspunzând la apeluri telefonice.
A fost ignorată și notificarea din 24 aprilie 2015.

Reclamantul Vasile Moisei a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la
Arcadie Mistrean în beneficiul său a datoriei în sumă de 80000 lei și a cheltuielilor
de judecată.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2016 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea împrumutului în sumă de 80000 lei și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat de la Arcadie Mistrean în beneficiul lui Vasile Scutaru în temeiul recipisei din 17 decembrie 2011, suma împrumutului în mărime de 80000 lei, s-a încasat de la Arcadie Mistrean în beneficiul lui Vasile Scutaru cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată suma de 2400 lei – taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Arcadie Mistrean, s-a casat hotărârea din 06 aprilie 2016 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și s-a remis cauza la rejudecare în fond în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei, s-a încasat de la Arcadie Mistrean în beneficiul lui Vasile Scutaru datoria în mărime de 80000 lei, s-a încasat de la Arcadie Mistrean în beneficiul lui Vasile Scutaru taxa de stat în sumă de 2400 lei.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Arcadie Mistrean, ca neîntemeiat și s-a menținut hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la 27 decembrie 2011 Vasile Scutaru a acordat pîrîtului Arcadie Mistrean împrumutul în suma de 100500 lei, datoria urma a fi restituită de către pîrât pînă la data de 01 mai 2112.

În conformitate cu prevederile art. 867 Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Din textul acestei norme rezultă că contractul de împrumut este o tranzacție reală, care prevede transmiterea de facto a bunurilor sau banilor către împrumutător, fapt care să asigure posibilitatea reală a acestuia de a poseda, folosi și administra împrumutul.

Instanța de apel a mai reținut că prin recipisa din 27 decembrie 2011, Vasile Scutaru a acordat lui Arcadie Mistrean împrumutul în suma de 100500 lei. Ultimul s-a obligat să restituie suma împrumutată pînă la data de 01 mai 2012, însă, așa cum afirmă pîrîtul a rambursat doar 20500 lei. În acest context, art. 572, alin. (2) Cod civil, stipulează că obligația trebuie executată în modul corespunzător cu bună credință la locul și în termenul stabilit, iar neexecutarea ei, are ca efect consecințele prevăzute de lege. Afirmările reprezentantului apelantului, potrivit cărora, termenul de restituire a datoriei este data de 01 mai 2112 care a fost stipulat prin acordul comun al ambelor părți, este contrar intenției reale a împrumutătorului.

Instanța de apel a menționat că recipisa semnată de Vasile Scutaru către Arcadie Mistrean, prin care ultimul confirmă datoria de 100500 lei, cu termenul de

rambursare pînă la data de 01 mai 2012, lasă loc pentru interpretări, deoarece este greu de crezut ca la ziua de 27 decembrie 2011, Vasile Scutaru, ar fi de acord să-i fie restituită suma împrumutată peste 100 de ani. În opinia instanței de apel, toată această inconsecvență în prezentarea argumentelor reprezentantului apelantului, de fapt, atestă o încercare nereușită de a evita în orice fel și chip răspunderea patrimonială a lui Arcadie Mistrean pentru datoria sa, care inițial, beneficiind de bunăvoința lui Vasile Scutaru a împrumutat suma de 100500 lei cu titlu gratuit, ulterior a hotărît să nu achite suma împrumutată prin faptul că termenul nu ar fi ajuns la scadență. Aceste argumente se infirmă și prin faptul că dacă termenul de scadență ar fi în anul 2012, așa cum insistă reprezentantul apelantului, atunci Arcadie Mistrean nu ar fi avut temeii să achite la acel moment deja o mare parte din datorie, adică suma de 20500 lei. Mai mult, instanța de apel a reținut faptul că Vasile Scutaru a respectat procedura prealabilă de somare a lui Arcadie Mistrean la data de 24 aprilie 2015.

Instanța de apel a constatat că argumentele invocate în cererea de apel, au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de fond, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de fond prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii. Instanța de apel a notat că, reprezentantul apelantului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității hotărârii instanței de fond.

La 08 februarie 2019 Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarencu, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Vasile Scutaru.

În motivarea cererii de recurs recurentul Arcadie Mistrean a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material și a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Arcadie Mistrean a invocat că instanța de apel în mod arbitrar a constatat faptul că obligația recurentului față de intimatul Vasile Scutaru a ajuns la scadență la data de 01 mai 2012, pe cînd probatoriul administrat pe parcursul examinării cauzei atestă o altă situația faptică. Astfel, s-a constatat că la baza acțiunii înaintate de Vasile Scutaru stă recipisă din 27 decembrie 2011, semnată de recurentul Arcadie Mistrean prin care ultimul confirmă existența datoriei sale față de intimat în suma de 100500 lei.

Recurentul a mai indicat că în conținutul cererii de chemare în judecată termenul de scadență a acestei datorii este data de 01 mai 2012, și că drept urmare a neonorării de către recurent a obligației respective anume în acest termen, intimatul a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată pentru încasarea datoriei restante în sumă de 80000 lei. Însă, alegațiile intimatului precum că pretinsul termen de scadență a datoriei este data de 01 mai 2012 sunt absolut arbitrare și eronate în condițiile cînd recipisa din 27 decembrie 2011 nu conține data de 01 mai 2012 ca și termen de scadență, ci un alt termen și anume data de 01 mai 2012, ceea ce rezultă din simpla vizualizare a textului recipisei.

Recurentul Arcadie Mistrean a menționat că la înaintarea și soluționarea

acțiunii sale intimatul a invocat în acțiunea sa date eronate în ceea ce privește termenul de scadență a pretinsei datorii, iar prima instanța și instanța de apel au constatat eronat circumstanțele cauzei fiind emisă o hotărâre arbitrară.

Recurentul Arcadie Mistrean a mai menționat că atât prima instanța, cât și instanța de apel nu au ținut cont de o circumstanță esențială a litigiului, și anume că starea de fapt susținută de către recurentul Arcadie Mistrean referitor la termenul de scadență a obligației este fundamentată și confirmată în mod corespunzător printr-un înscris veridic și necontestat de nimeni, în timp ce starea de fapt asupra căreia pretinde intimatul Vasile Scutaru că termenul împrumutului este altul decât cel indicat în recipisă nu are niciun suport factologic, care este combătută prin datele din recipisă.

Recurentul Arcadie Mistrean a declarat că instanța de fond și instanța de apel nu au ținut cont de faptul că pînă la momentul actual intimatul Vasile Scutaru nu a înaintat în modul stabilit de lege nici o obiecție, contestație sau pretenție în ceea ce privește dezacordul său argumentat privind termenul de scadență a obligației din recipisă. Intimatul nu a înaintat instanței de judecată nici o acțiune cu pretenția privind constatarea nulității parțiale a recipisei sub aspectul termenului stabilit și/sau stabilirii unui alt termen de scadență a datoriei.

Recurentul Arcadie Mistrean consideră că intimatul nu a considerat de cuviință să beneficieze de metoda juridico-legală ce îi este oferită de lege în vederea contestării termenului obligației cu care pretinde că nu este de acord, deoarece această circumstanță nu denotă altceva decât necesitatea asumării și respectării acestui termen indicat în recipisă.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 28 noiembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 11344 (f.d. 223), fiind recepționată de recurentul Arcadie Mistrean la data de 10 decembrie 2018 fapt indicat expres în cererea de recurs (f.d. 227).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarenco la data de 08 februarie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 09 iulie 2019, în adresa intimatului Vasile Scutaru, a fost expediată copia recursului declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Vasile Scutaru nu și-a vaforificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarenco, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarencu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarencu, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarencu, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarenco.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Arcadie Mistrean, reprezentat de avocatul Olga Bondarenco, împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Scutaru împotriva lui Arcadie Mistrean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan